

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fillér. Félévre 3 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görgöc-udvar,
hová a kéziratok címzendők

Hirdetéseket és nyilvtörri közleményeket
a kiadóhivatal
mérésékelt áron számít fel.

A bírói panasz.

A sokapjú gyerek mérgezőgajról.

Nagyokat mond a gyerek, akárha Hári János ivadéka volna: természetesen, hogy így kissé hosszúra nyúlik a nagyot mondásoknak igaz értékelenségükre való leszállítása is.

A hosszú panason vörös fonálként húzódik végig a Herglóz főszolgabíró elejtésén sikongó fájdalom, hogy aki a panaszt elolvassa, szentül azt kell hinnie, mintha ez az elejtés elementáris erővel markolt volna bele a négyapák szívébe, hogy ott a méltatlankodás húrját rezgettesse meg.

Hadd végezzek hát mindenekelőtt ezzel a Herglóz ügygyel, melylyel szorosán összefügg a híres panasznak az a passzusa, mely szerint a szentesi ötvenhat megyebizottsági tagnak lapunk mult évi december 25-én megjelent nyilatkozatában a nyilatkozó urak szándékosan hallgatták volna el azt, hogy az alispán a szentesi nagyértekezlet alkalmakor oda nyilatkozott volna egy magánbeszélgetésben, hogy aki olyan exkluzív természetű, mint Herglóz, hogy tizenkét év alatt nem tud magának jóbarátot szerezni a járásában, arról neki az a véleménye, hogy nem való főszolgabírónak.

Bizony igaz az, hogy a szentesi ötvenhat megyebizottsági tag az alispánnak ilyen, vagy ilyesforma kijelentéséről, mely a szentesi nagyértekezleten bár csak magánbeszélgetés során is hangzott volna el, — a hírlapi nyilatkozatában egy árva szóval sem emlékezik meg. Hogy pedig ezt nem tesz, erre — ravasz fondorlatból, vagy mondjuk — fiúkából az a különös okuk van, hogy ezek a szentesi megyebizottsági tagok tréfából sem akartak — hazudni.

Mert — bár egyszer erről nyilatkoztam — hangsúlyozottan ismételhetem: az alispán a négyapák által szájába adott ezt a kijelentést Herglóz ellen a szentesi nagyértekezleten, magánbeszélgetés során sem tette s aki ennek dacára mégis ilyen kijelentést imputál neki, az — enyhén szólva — valótlanág állít.

Betetőzi a Herglóz-ügyben a valótlanágok hosszú láncolatát a bírói panasznak az az állítása, hogy a négyapák meg voltak tévesztve a járási jelölések fontossága és sulya tekintetében. Az apák ketteje: Molnár Jenő dr. és Mezőfi Vilmos hogyan

is lehettek volna megtévesztve, mikor ők a megyei tisztújítás iránt előzetesen abszolúte nem érdeklődtek és érdeklődésük csak a bírói panasz apaságának vállalása idejétől datálódik? A harmadik apa: Röck Iván lehet, hogy a pályázati határidő letelte előtt nem birt tudomással a járás azon óhajáról, hogy Herglózot elejteni kívánják; de aki őt az apaságba belevitte: sógora, a főispán kellő időben világosíthatta volna őt fel e tekintetben, mert hiszen azt, hogy Herglózot továbbra nem akarják főszolgabírójuknak, — tudomásom szerint — vele a dorozsmai megyebizottsági tagok még a mult évi októberben közölték, tehát jóval a pályázati határidő lejártá előtt.

A negyedik apa: Faragó Antal még ennyire se lehetett megtévesztve, mert hiszen ő régtől virilis tagja Csongrádvármegye törvényhatósági bizottságnak, e minőségében tisztújítást is ért már meg a megyében; éppen a mostani tisztújítást megelőzően maga is résztvett a csongrádi járás egy ilyen jelölés értekezletén és aláírta azt a körlevelet is, melyet ezen értekezletből kifolyólag, a járásukbeli jelölések támogatása érdekében a megyebizottsági tagoknak megküldöttek és így legalább is ismernie kellett azt a régi gyakorlatot, mely szerint a járásoknak — saját járásukra a tisztújítás tekintetében kifejezett minden teljesíthető óhaját Csongrád vármegyében a tisztújítás rendjén mindig respektálták.

De valótlanág az is, hogy Tary István és Herglóz István dr. főszolgabírák megtévesztve lettek volna pályázati kérvényük benyújtása körül és mintha csupán ezért pályáztak volna kizárólag a saját régi járásukbeli főszolgabíróságra. A nevezett két főszolgabíró maga igazolhatja azt, amit mindenki tudott, amit tehát ők is tudtak, — hogy járásukban többeknek nem kedves az ő ottani hivataloskodásuk és hogy ezek nem fogják ellenvetés nélkül hagyni az ugyanazon állásra való újból megválasztatásukat. Mődjukban állott tehát — ha ezt figyelembe akarták venni — kellő időben pályázni más tisztviselői állásra is éppen úgy, mint ahogy egyes tisztviselőtársaik tényleg több állásra pályáztak.

Herglóz elejtésén kívül végtelenül faldalmasan látszik érteni a négyapák érzékeny szívet az a körülmény, hogy a megyei tisztújításnál nem érvényesült teljes szigorúság-

gal a fokozatos előléptetés elve. Erről aztán így keseregnek:

„A tisztújítást megnyitó főispáni beszédben utalás történt arra, hogy az elnök főispán két irányelvet ajánl a megyebizottsági tagok figyelmébe. Az egyik az, hogy érdemes tisztviselők a választás rendjén el ne ejtessenek; a másik az, hogy újrasedések eseteiben a fokozatos előléptetés elve érvényesüljön.

Bizony így történt ez az elnöki kinyilatkoztatás. De bökkenője is van a dolognak. Az nevezetesen, hogy a négyapáknak legalább ketteje: Faragó Antal és Röck Iván épp olyan jól tudták, mint ahogy én is tudtam, hogy az elnöki kijelentés nem fődte kellőképpen az előzetes elnöki szándékokot.

Mert — hiszen túl vagyunk rajta és a beismerés se nem árt, se nem használ — a főispáni szándék, a mult évi megyebizottsági tagválasztások előtt egészen más volt. Ma már beszélhetek róla. Az volt nevezetesen a szándék, hogy a központban két régi főtisztviselő elejtessék és az így megüresedő két főtisztviselői állásra ne keblezeti, tehát tényleges szolgálatban álló tisztviselőket válasszanak meg. Nem akartak hát ezek az urak korábban a fokozatos előléptetés szent elvének olyan szigorúan érvényt szerezni, mint ahogy ezt most utólag a közigazgatási birósággal elhitetni szeretnék. Sőt ellenkezőleg: korábban az volt a szándék, hogy az elejtendő két főtisztviselő helyére két fiatal erőnek a megyei tisztikarba kívülről való beekelésével az érdemes és régebben szolgáló tisztviselők egész sorát tüssék el hosszú időre, talán mindenkora a fokozatos előléptetésnek még a reménységétől is.

Tovább fűzhetném ezt a korábbi szándékok annak a bizonyítására, hogy sem a főispán, sem az négyapáknak a kulisszatitkokba beavatott ketteje: Faragó Antal és Röck Iván nem tartottak olyan retentés bűnnek az érdemes tisztviselők elejtését és szentnek, sérthetetlennek a fokozatos előléptetés elvét, mint ahogy azt most a bírói panaszban hánytorgatják.

Merem állítani, hogy a megyebizottsági tagválasztások előtt megszabtam célokot is tűztek megvalósításra maguk elé, melyek legkevésbé sem respektálták Herglóznek dorozs-

mai főszolgabírói állását. Mert hiszen úgy erre, mint a csongrádi főszolgabíróiságra is volt akkor még — a fokozatos előléptetés kardinalis elvénkre talba rugásával — kivülől importálandó fiatal erejük kombinációjába véve.

Persze, a megyebizottsági tagok választása nem hozta meg azt az eredményt, amelyet tőle az urak vártak. Így aztán — hopp kénytelen, nem örömet — ráfanyalodtak arra, hogy a — szükségből erényt csináljanak és ráléptek: az érdemes tisztviselőket el nem ejtették és a fokozatos előléptetési elv hangoztatásának glóriás ösvényére.

Hogy ennek a két elvnek a veszszóparipáját Molnár Jenő dr. és Mezőfi Vilmos a bírói panaszban olyan tüzesen sarkantyúzza: mentő körülmény reájuk nézve az, hogy a vármegyei tisztújításnak ezt a prelúdiúmat nem ismerve, jóhiszeműen dicsőítik az elnöki megnyitóbeszéd hivatkozott megnyilatkozásait. Faragó Antal és Röck Iván azonban résztvettek az érdemes tisztviselőket elejteni akaró előzetes főispáni tanácskozásokban: őket tehát a jóhiszeműség sem mentheti.

— is. —

Városi közgyűlés. Szentés város képviselőtestülete f. hó 20-án közgyűlést tartott a túl a kurcái tanácskozó tereben. A gyűlésen Mátéffy Ferenc polgármester elnököl, aki a megjelent képviselőknek boldog újévet kívánva, beszámolt a budapesti küldöttségjárás eredményével, ami rövidre fogva, a következők:

Az állategészségügyi körzetek ügye, a szakreferens szerint, most fent van Bécsben az állategészségügyi egyezményünk folytán. Maga a szakreferens rövid időn belül a császárvarosba utazik ebben az ügyben és így két-három hónap alatt az a fontos és égető kérdés kedvező dűlőre jön.

A Szentés állomás kibővítése és közös használatra kérdésében a szentes—vasárhelyi és orosháza—csongrádi vasúti érdekesség és Szentés, mint vasúttulajdonos közt vitassá vált hozzájárulás megállapítása — ahogy ezt a szakreferens megígérte, — két hét alatt a kereskedelmi miniszter elé kerül aláírás végett. Remélhető tehát, hogy ez a vitás ügy is, Szentés érdekeinek lehető figyelmbe vételével, rövidesen befejezést nyer.

A gimnázium épületének polgári leányiskola és kultúrház céljaira, a mai polg. iskola, a Kardos-féle ház és az az előtt fekvő városi területért cserében átengedése kérésével a város elkésett. Az állam, a gimnázium kibővítése céljaira már megvette Aradi Kálmán és Balogh János szomszédos telkeit és a gimnázium kibővítésének építő munkáját ez évi május hónap meg is kezdte. Ellenben a polg. leányiskola államotitására vonatkozó kérését a város, a siker reményével utjathatja meg.

Végül, ami a Szentésen emelendő új járásbírói épület ügyét illeti, az igazságügyi kormány erre nézve kidolgozta már az építési tervet és részletterveket, ezeket leküldi a városnak s ezek alapján módunkban lesz dönteni a fölött, vajjon a kormány ajánlata elfogadható-e vagy nem?

Bejelentette még a polgármester, hogy

Szentés város képviselőtestületében, az ügyekben való föntlételekor B. Ugyi Antal főjegyző, Zsoldos Ferenc, Vecsery Sándor és ifj. Várady Lajos képviselők csatlakoztak a 3 ik ügyemet Szegednek kérés nagy küldöttséghez.

A polgármester előterjesztéseit a közgyűlés helyesléssel vette tudomásul, csak az utolsó pont ellen szólalt fel Szeder János azzal, hogy Szeged nem viseltetik Csongrád megye és Szentés iránt rokonérzással, sőt ahol teheti, ellenünk tör, nem érdemelte tehát meg, hogy Szentés a Szeged érdekeiben eljáró küldöttséghez csatlakozzék.

A polgármesternek erre adott választ, mely szerint őt a küldöttségben való részvételnél magasabb magyar kulturális érdekek vezették és az is, hogy Szegednek megmutassuk jó testvérségünket az áskálódásai dacára is, a közgyűlés tudomásul vette.

Papp József tette még szövé, hogy az 1907. évre megválasztott számonkérőszék az évben nem működött, amire annak volt elnöke: Lakos Imre dr. kifejtette, hogy ez azért történt, mert az év folyamán az alispán a városnál egészen beható hivatalvizsgálatot tartott szeszlerátékra a napirendre, megválaszva az 1908. évi számonkérőszék elnökül Burián Lajost, míg tagjai lettek: Albertényi Adolf dr., Lakos Imre dr., Horváth Jenő, Varga József, Zsoldos Ferenc, Gálffy Sándor, Soós Balint, Berényi Lajos, Kanász Nagy Sándor és Szólláth József.

A Petőfi szálloda újabb 10 évi bérletére, 16500 korona évi bérösszeget, a legelőnyösebb ajánlatot tett Piriti Y Antallal tartalmazták meg a tanácsot a bérleti szerződés megkötésére s aztán elfogadták a tanácsnak ugyanezen szálloda bérületét részében levő bérliók szerződésének meghosszabbítása tárgyában előterjesztett javaslatát.

Tudomásul vették az alispán határozatát, melylyel a Tassnady Antal dr. városi ügyész ellen folyt vizsgálatot beszűntette.

A tanácsnak a nyugdíjszabályzat módosítása iránt benyújtott javaslatát, Varga József, Banfalvi Lajos, Szeder János, és Gálffy Sándor hozzászólása után nem fogadták el.

Elutasították Horváth Jenő előfogatot fizetésjavítására irányuló és a halóröket bérjait iránt való kéréssel.

Szaiai Sándor és társai városi földbérliók haszonbérli időjét kérésmükre meghosszabbították.

A munkástelepi lakosok kérértére elengedték a II. oszt. kereseti adójuk után rájuk kirótt községi pótdadót.

Ezután tíz perces szünetet tartottak, melynek eltekével a közgyűlés a még hátralévő apróbb ügyekkel gyorsan végzett ügy, hogy a gyűlés déli 12 órakor bezárult.

A szociális munka a mezőgazdaságban.

Horváth Jenő néhai kereskedelmi miniszter mondotta egy programbeszédében, hogy a szociális törvényhozás csupán a baleset ellen való biztosítás jellegű bir. De nemcsak nálunk van ez így, hanem csaknem mindenütt a világon és ebben rejlik egyik főoka annak is, hogy az állam szociális gondoskodása inkább karolja föl a ipari munkásság széles rétegeit, mint a mezőgazdasági munkásságot. Sőt sok igazság van abban az állításban is, hogy az egész szociális munka nem egyéb baleset ellen való biztosításnál. Minden korszaknak voltak ugyan idea-

lista rajongói, a kik a jót az önmagában rejő utalomért tették, de szőhöz, szerephez és tekintélyhez csak oly korszakban juthatnak, a mikor a tarsadalom szélesebb és élyi törekvések iránt érzékenlen rétegeit a kényszerűség hajtja arra, hogy pídájukat kövessék. Ez a kényszerűség pedig ipari téren mutatkozott először, kapcsolatba azzal a kétségtelezennyel, hogy az ipari munkásság helyzete hasonlíthatatlanul kedvezőtlenebb volt, mint a patriarkális viszonyok között éő és szérelyebb igényekkel bíró mezőgazdasági munkásságé. Ennek következtében az idealista embérbárók rokonszenve is nagyobb mértékben fordult az ipari munkásság felé s az ő utmutatásuk és irányításuk mellett alkották meg az államok azokat a szociális intézményeket, a melyek az ipari munkásság helyzetén vannak hivatva könnyíteni.

Csak a legújabb időben történt ebben az tekintetben jelentősebb változás. Az industrializmus korszakában a mezőgazdasággal foglalkozó osztály érdekeinek folytonos elhanyagolása és a mezőgazdasági munkás és munkásdó patriarkális viszonyának megszüntése folytán s mezőgazdaságban is felerült a szociális munka szükségé. A lökést erre mást is, nálunk is a baleset ellen való biztosítás szükségé adta meg s állami szociális munkárol a mezőgazdaságban nem is beszélhetünk csak azóta, a mióta a mezőgazdasági munkásság nyílt fölézsdása a tarsadalmi rand ellen egy évtizeddel ezelőtt a tarsadalm és a törvényhozás figyelmét s mezőgazdasági munkásságra terelte. De amint elmut a veszedelm, valószínűleg elmutd volna ismét az egész szociális akció, ha az elmut tiz csiendő alatt kevés megskatással nem az a tétfü állott volna a földművelésügyi kormányzat élen, a ki mindent megtett, hogy a szociális munka iránt a kövévelmény és a törvényhozás érdeklődését ébren tartsa és a rendelkezésére álló aranylag csekély anyagi eszközökkel e téren valóban nagyjelentőségű eredményeket mutathat föl.

A földművelési miniszterium idei költségvetése újabb tanúságot tesz Daranyi Ignác ama törekvéséről, hogy a tarcsja keretében megkezdett szociális akciókat lehetőleg tovább fejlessze. E szociális akciók két irányúak, Egy részről a mezőgazdasági munkásság, más részről pedig a földművelő nép érdekeinek fölkarolását célozzak. A miniszterium költségvetésében a gazdasági munkás-és cselédügyek címe alatt vannak összefoglalva azok az állami kiadások, a melyek főképpen a mezőgazdasági munkásságot fölkaroló szociális munkát szolgálják toha aig van a költségvetések címe, a melyben kifejezésre ne juttatja a szociális civ. a kis ember segítése.

A gazdasági munkás- és cselédügyek címe alatt előirányzott rondas kiadások a költségvetésben 260.000 koronára emelkednek. A kiadások emelkedése a költségvetés megokolása szerint részben a gazdasági munkáskövetés nagyobb aranyú kiterjedésével függ össze, a mi különösen az Amerikából való visszavandolás növekedése folytán vált szükségessé. Gazdasági cselédek jutalmazására, népiés földművelés rendezésére, népiés nyomtatványkiadásának támogatására, néplönyvtárak létesítésére, általában a munkások érdekeinek hathatos gondozására fordított kiadások 30.000 koronával emelkednek a költségvetésben. a mi cselélyi összesség látszik ugyan, de jobban igazán nem lehetne felhasználni. A munkásházak építésére előirányzott összeg a múlt évben elfogadott törvény értelmében 250.000 koronáról 300.000 koronára emeltetett, de ez a cselélyi emelkedés is nagy eredményt jelent, miután ezzel az állami költségvetésben immár állandóan beállított összeggel egyszerre több ezer munkásház építése válik lehetővé. Új telekért szerepel az e cim alatt fölvetett ötvenezé korona, a mely összeget a miniszter népházak építésére kívánja fordítani. E megokolással joggal mutat re a népházak szociális jelentőségére, mert a míg egy részről a munkásságot elszoktatják a korszmasztól, másrésztől e réven a munkások az érdekeikben alkotott intézményeket egy helyen könnyen hozzáférhető módon vehetik igénybe.

A földművelő nép érdekét fölkaroló hegy-

vidéki és erdélyrézi akciók tovább fejlesztésére szolgáló kiadások mintegy négyszáz-ezer koronával emelkednek. A kiadások emelkedése összefügg azzal, hogy a miniszter a folyó évben a hegyvidéki és az erdélyrézi akciók egyaránt ki akarja terjeszteni más vidékekre is. Így százezer korona szerepel a költségvetésben Arva-, Trencsén- és Liptó-megyére lakossága gazdasági helyzetének fokozatos javítására, miután a megokolás szerint e megyék lakossága ismétlenül kérte a minisztert, hogy a állami akciók terjesztése ki e három megyére is. A széki akció hasonló okból már mint erdélyrézi gazdasági szerep a költségvetésben, minthogy az akciók, a mely eddig csak a széki földre szorítottak ki a fogják terjeszteni a több erdélyi megyére is és pedig elsősorban Kolozs-, Alsó Fehér-, Szolnok-Doboka- és Hunyadmegyékre is. Ezért a miniszter az erdélyrézi akció céljaira az eddigi 350.000 korona helyett 500.000 koronát irányzott. A gazdasági akciók e kiterjesztésének nagy jelentősége van nemzetiségi szempontból is, miután az eddig teljesen magára hagyott tót és oláh földművelő lakosság egy részét is bevonja az akcióba s ezzel nagy mértékben megcsebiti majd a nemzetiségi igazgató munkáját. Ebből a szempontból is örvendetes dolog a gazdasági akciók kiterjesztése, a melyek így a jövőben még fokozottabb gazdasági és nemzeti eredményekkel kecsegtetnek.

Ujdonságok.

Szentes, 1908. Január 23.

— Az alföldi gazdálkodás reformja. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület már régebben magyalmat indított az Alföldön szokásos és ma már kevésbé kifizető gazdálkodás reformjára. Az egyesület elsősorban az adaggyűjtés munkáját végezte el. Arra hivatott szakemberekkel megíratta egyes vidékek monográfiáját; legújabbban pedig elhatározta, hogy a már több ízben megvitattott kérdés alapján konkrét javaslatokat terjeszt az illetékes tényezők elé. Az egyesület már legközelebb napirendre tűzi az alföldi gazdálkodás reformjának a kérdését és a szükséges javaslatok kidolgozására főkérdte az egyes vidékek monográfiáinak szerzőit.

— Politikai tömegsztrájk. A budapesti munkás-szervezeti szakmak bizalmi emberei múlt vasárnap délután tanácskozássra gyűltek egybe, hogy a választójogi reformmal szemben a munkásság álláspontját megállapítsák. Résztvevő az ülésen 72 szakma képviselőjében 137 megbízott, Egyhangúlag kimondották, hogy a többes szavazati jognak törvényjavaslattént való előterjesztése esetén, hiven a szocialdemokrata pártgyűlések utasításaihoz, azonnal kihirdetik Magyarország munkásságának politikai tömegsztrájkját. Az értekezlet egyttal kimondotta, hogy a munkásság ellen készülő merénylettel szemben fegyverkezésre hívja fel az egész ország munkásságát és mindazokat, akik barátai a nép jogainak, a haladásnak és a kultúrának. Az értekezlet egyttal felhívja a magyarországi szocialdemokrata párt vezetőségét, hogy a tömegsztrájkra tegyen meg minden előkészületet. Fel fogják egyttal szóltatni az összes vidéki városok szakszervezeit, hogy csatlakozzanak az akcióhoz. Ugyancsak az általános titkos választói jog érdekében gyűlések voltak vasárnap Újpesten és Kőbányán is, hol határozati javaslatot fogadtak el, mely szerint: a népgyűlés felhőborodással vesz tudomást arról, hogy a koalíciós kormány az általános titkos, egyenlő választójog megvalósítására vállalt kötelezettséget még most, a várakozó nép türelmének fogytán sem akarja

beesületesen teljesíteni. hanem ki nem térhetvén többé a reform alól, a többes szavazati jogfosztó rendszerét igyekszik becémpészni. A népgyűlés a kormányt ezt a tervezetét, amely régi kiváltság helyébe új kiváltságot, régi jogfosztás helyébe új jogfosztást akar tenni, közönséges szövegének, hitvány csalásnak és brutális nép- és haladás ellenes osztálypolitikanak bélyegzi. A többes szavazati jog nem más mint új formában, új eszközökkel való egyesenes meghosszabbítása a mai szégyenletes rendszernek. A népgyűlés ezt a készülő fondorlatot megvetéssel utasítja vissza és figyelmezteti a kormányt, hogy Magyarország munkássága minden ehhez hasonló merénylet ellen erejének tejjességével küzdeni fog, nem rettetve vissza a legelősebb fegyvertől sem. Ennek dokumentálására felszólítja a népgyűlést a szocialdemokrata párt vezetőségét, hogy a többes szavazati jognak javaslattént való előterjesztése esetén, hiven a szocialdemokrata pártgyűlések utasításaihoz, azonnal hirdesse ki Magyarország munkásságának politikai tömegsztrájkját. A népgyűlés egyben fegyverkezésre hívja a készülő újabb merénylet ellen Magyarország egész proletariátusát: és mindazokat, akik becsületet és őszinte barátai a nép jogainak, a haladásnak és kultúrának.

— Milyen idő lesz? Meteor a következőket írja a várható időjárásról: Csapadék e hónapban kevesebb képződött, mint amennyinek a bolygók állásából következtetve, képződnie kellett volna, pedig a 18-ki csoport pont hatáskör volt az a melyben a hideg a legmagasabb fokot elérte, amit követőleg változatosabb, leginkább szeles, de átlagosan még hideg időjárás várhatunk s ezen befolyások alatt nagyobb mérvű hóesés is fejlethetik, bár erre holdnak földtávola csökkentőleg hat. A 29-ki csoporton körül viharos változatok is várhatók. Januárnak még hátralévő csoportjai 26. és 29-re esnek. Február hónap csoportjai közül legerősebb hatásuk az 1—4—10—25 és 28-ak. Az első csoportok a bolygókól következtetve nagymérvű hóeséssel, a 4-ki enyhübb jellegű, a 10-ki ismét mérsékeltlen hideg, míg a 15-ki száraz hideg, mely egyzersimint február hónapnak leghidegebb jellegű csoportja is. Ezt követően változó, inkább enyhe lesz az időjárás. A február 28-ki csoporton szeles, esetleg viharos vagy csapadékos jellegű.

— A vetések és a gazdasági állapot. A földművelésügyi miniszter jelentése a január 15-ig hozzá beérkezett hivatalos jelentések alapján: December hónap második felében eléggé enyhe és többnyire szép napos, itt-ott erős és helyenkint havazással párosult nedves időjárás uralkodott, amelynek hazánkat vette a gardaközönség utómunkájának befejezésében. De jó hatással volt az enyhe időjárás a kelőfélben volt zsenge és különösen a bokrosodásban állott vetésekre, amelyek ugyan most, a január hónap eleje óta bekövetkezett erős hideg időjárás következtében — mivel a vetések nagybárra hótakaró nélkül állanak — itt-ott már szenvednek is. Egyedül azok a vetések, amelyek jól megerősödve kerültek a tébe, bírják és türelemmel legeltetésre is alkalmasak voltak. A zord időjárás következtében országszerte hótakarót kívannak a vetések. Ennek hiánya különös aggodalommal tölti el a gazdákat azon vetések sorsa miatt, amelyek a tél be-

következte előtt csírzában voltak. Ilyen vetés pedig az idén nagyon sok helyen volt és éppen ez okozta azt, hogy az aggodalom nemhogy csökkent volna, hanem továbbra is fokozódott. Hozzájárul a teleféli állapothoz az a körülmény is, hogy az ősz jászán is vetés munkája igen sok helyen a tél bekövetkezéig tartott, tehát igen sok vetőmag nem csírázott ki még és további sorsát az idő alakulásától várja. A miniszter tevékenységére az idén a gazdasági tudósítók megközelítő becsléssel az 1908. évre előirányzott ószi vetésterület kiterjedésének számbavétel és figyelemmel voltak. A vett jelentések szerint a szárazság okozta kedvezőtlen ószi következtében kisebbedett az ősziekkel bevett terület és pedig a búzaterület mintegy 5—6 százalékkal; körülbelül ugyanennyire becsléssel a rozsterület esőkkénése is. Az ősz arpa területe csökkenése 8—10 százalékra és az ószi repcé 10—15 százalékra tehető. A hideg idő beálltával a jószág teljesen istállózásra szorult és bárha helyenkint szűken van is a takarmány, országos értelemben vett takarmányhiányról, legalább ez időszertem lehet beszélni, mer szalma és tengeriszár bővegesen van a gazdasági rendelkezésre. Az állategészségügyi állapot országszerte kedvező. A gazdasági munkalok többnyire szünetelnek.

— Emlékeztető. A Csongrád megyei tört. és régész. tanszéknek ma d. u. 5 órák or az aipani előadóban tartandó évi rendes közgyűlése e helyen is felhívjuk az érdekelt tagok figyelmét.

— Nem „ev. ref.“ hanem „református.“ Egy felmerült vitás esettől kifolyólag, hogy anyakönyvi bejegyzésnél az „ev. ang. ref. or m.“ jelző tételessé-e a megfelelő rovatba, vagy egyszerűen „református.“ Andrassy Gyula gróf belügyminiszter úgy döntött, hogy a „református“ jelző-szó használatának hivatalosan. E szerint az anyakönyvvezetők centül az újszülött vállaltat, a születési anyakönyvben, az ev. ref. egyházbeliekre néve „reformátusnak“ fogják bejegyezni.

— Az alkoholizmus a bűnesetekben. A belügyminiszter és az igazságügyminiszter egyttes rendeleiben utasítottak a szegedi kirr. ügyészséget, hogy készítsen kimutatást arról, a bűnösök közül hany százalék az alkoholista és a szesz élvezése milyen befolyással volt a bűncselekményekre? Az ügyészség már elkészítette ezt a jelentést, mely szomorú képét tárja elénk az alkohol romboló hatásának. E szerint ugyanis a letartóztatottak 75 százaléka erős alkoholista.

— Halálözög. Egy derék matrona haláláról kaptunk tegnap szomorú hírt. Özevgy Sarkady Nagy István Mikocz Zsuzsanna halt meg tegnap, hosszas betegség után, életének 80-ik évében, megírta, meggyászolja gyermekei, unokái és nagy kiterjedésű rokonsága által. Temetése hónap délután 3 órák lesz s a halálcsetről a mélyen süjtött család a következő gyászjelentést adta ki:

„A fölirrottak úgy a maguk, mint a kiterjedt rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy a szerető gondos édesanyja, jó nagyanya, napa, unokanapa és rokon: özv. Sarkady Nagy István Mikocz Zsuzsanna élete 80-ik, özvegységének 24-ik évében, a f. évi január hó 22-én délelőtt 9 órák, hosszas betegség után jobbléte szenderült. A megboldogult hült teteme a f. évi január hó 24-én délután 3 órák vagy a kispalanci háztól, a református egyházhoz szertartással, a református közepetembe örök nyugalomra tetetni. Áldás emlékeire! Béke porira!

— **Hangverseny.** Néhány nap választ el bennünket csupan a református kör és a ref. vegyes énekkar táncmulatsággal összekötött, szombat esti nagy hangversenyétől, melynek gazdag és változatos műsorát lapunk legutóbbi számában közöltük és az estély iránt mutatkozó széleskörű érdeklődésből már most megállapíthatjuk, hogy ez a mulatság fényes sikerű lesz anyagi tekintetben is. A belépőjegyek annyira kapósak, hogy aki az élvezetesnek ígérkező estélyen részt akar venni, okosan teszi, ha belépőjegyét jó idején előre megvásárolja. A gondos rendezőség különben mindent elkövet, hogy minden felmerülő igényt lehetőleg kielégítve, a sikert minél teljesebb mértékben biztosítsa és ez a fáradozása, úgy hiszik, nem is lesz meddő.

— **Bicskázó mindszentiek.** Folyó hó 20-án telefonon értesítették a vásárhelyi rendőrhatalomot, hogy Körtvélyesen a Tiszán gyilkosság történt, melynek két ember lett az áldozata. A nevezett nap reggelén egy vásárhelyi mézáros hat munkasa: Soós Péter, Gójdár Sándor, Kátóna Sándor, Szilvássy József, és Molnár Sándor kocsikon kimentek a Körtvélyesi Tiszára jeget vágni. Közvetlenül mellettük dolgoztak Maczelkai József vásárhelyi birtokos emberei, mindannyian mindszentiek. A vásárhelyi emberek csendben végezték dolgukat, a mindszentiek ellenben duhajkodtak, mire Soós rászólt az egyikre, hogy: De jó kedved van, komám! — »Komsd a kutya; vágta vissza a mindszent légné, mire Soós Péter közelebb ment hozzá és megfogta. A mindszentiek erre csakánnyra kaptak és elővették a bicskákat is. A vásárhelyiek erre — kerülve a dulakodást, menekülni akartak de vesztükre tették mert a mindszentiek vérszemet kapva, rájuk vetették magukat és Soós Péter hátába szúrták a kést. Az ember erre tántorgva ment a kocsija felé Gójdár Janos segítségével, de ekkor a mindszentiek őt is megbicskázták, a segítségükre siető Szilvássy Józsefet pedig egy csáknynyal úgy tarkón ütötték hogy összeesett. Kátóna József vásárhelyi ember ekkor fejére kapott és azt forgatva fedezte testét menekülését. A vásárhelyiek kocsira ugrottak. A megszurtt Soós Péternek is volt még annyi ereje hogy felcélhódott a kocsijára, de ekkor csakanyütés érte a fejét és visszahanyatlott a kocsiderekba, míg a lovak ösztönüket követve, vágatni kezdtek és egyenest a városba, hazavitték gazdjukat a lakására. A többi vásárhelyi ember szintén csak gyors vágatással menekült a veszedelemből. Soós Péter, mire lovai hazavágtak haldokolt. Gójdár Janos súlyosan, Szilvássy József könnyebben sérült meg. A vásárhelyi rendőrség, ahogy a véres csetről értesült, nyomban megette az intézkedést a bicskázó mindszentiek letartóztatására, kiknek ekkor még a kiletüket sem tudta.

— **Elhalasztott felolvasás.** Tekintettel a eonográdmegyei tört. és régészeti társulatnak ma délután 5 órakor tartandó közgyűlésére, melyen több gimnáziumi tanár — mint társulati tag — megjelenni szándékozik, — a csütörtöki napon tartani szokott felolvasása a gimnáziumban kivételosen nem ma, hanem holnap, vagyis pénteken délután 5 órakor fog megtartani. Felolvasó: Adameszky Jusztin tanár; a felolvasás tárgya Páris és Versailles.

— **Gazdabál.** A hosszú farsangnak, mely az idén egészen március harmadikáig kinyúlik, — mint évek óta — most is kétségtelenül leglátogatottabb bajja a gazdasági egyesület fiatal gazdatagjainak táncmulatsága lesz, melyet február elsején, vásár szombatján tartanak a színházteremben. A bál iránt városzerte nagy az érdeklődés. Korábbi évek tapasztalataiból tudja mindenki, hogy kedélyesség, családias jelleg és fesztelen jókedv dolgában egy mulatság sem vetekedhetik nálunk a gazdák vigalmával, ezért van ez a mulatság — méltán — olyan na y vonzóerővel a közönségre. Az idei gazdabál, hiszük — csak öregbíteni fogja az egyesület mulatságainak jó hírét és találkozóhelye lesz Szentes egész tarsadalmának.

— **Szegény gyermekek segítése.** Horgosi és szentpéteri Károly és Iréné Battliány Karolina grófnő Horgos község előjárásának ezer koronát adott át, hogy abból a községbeli szegény tanulókat segélyezték és felruhássák. Az előjárás a nagylelkű adományból ötven teljesen szegény tanköteles gyermeknek ruházott fel.

— **Téli országos vásárunk** ez évben február 1-én, szombathoz egy hétre kezdődik a jószágvásárral, míg a kirakodó áruvásár február 2-3-án lesz. A sertésárlat miatt — ha addig meg nem szüntetik, a vásárra sertések nem lesznek felhajthatók, ami érthető elkezeredést kelt gazdakörökben, mert igazán megdöbbentő és a sertés-jozág forgalomra végzetes hatású dolog az, hogy hosszú hónapokon át nem szabadul fel sertés piacunk a zárlat alól, a gazdákna és a városnak egyformán nagy anyagi kárára.

Szoptató anyák

gyönyörködve látják, micsoda erőt és életörömet kölcsönöz neki a

SCOTT-féle Emulsió

Amellett hogy izletes, elősegíti az étvágyat és az emésztést, továbbá erősfőleg hat az egészszégre és az egész szervezetre. De a mellett igen jótékony hatással van a szopós gyermekekre is, rószas szint ad neki, erősíti, tehát kettős a szerető szülők öröme. 4—1. VII.

Az Emulsió vásárlásánál SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt! — kérjük figyelembe venni.

Égy eredeti üveg ára 2 K. 30 All. r.

Kapható a gyógyszerüzakban.

Felolvaszerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.

Kiadótulajdonos „Szentés és Vidéke” könyvnyomd

Eladó olajgyár.

Olajgyár, négy szobas lakóházzal, a tulajdonos betegsége miatt, kedvező feltételek mellett, a gyári berendezéssel vagy anélkül, tehát esetleg a ház külön is eladó. — Közvetítők díjaztatnak.

Értekezhetni öv. Freund Lajosné tulajdonossal. 5—1.

Kiadó lakás

Bugyi Antal főjegyzőnek Harucker — útca 29 számú háza (Balázsvits — féle) három szobával, mellékhelyiségekkel, ártezi kúttal, április 24-től haszonbérbe kiadó.

Védjegy: „Horgony!”

A Liniment. Capsici comp.,

a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióának bizonyult háziser, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szerek bizonyult kőszérvéná, eszúnál és meghűlések... né, belőzölés képen használva. Figyelemreztetés. Silány hamisítványok miatt bevasárláskor óvatosaak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el amely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzőszel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—50, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszerüzárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Ut Richter gyógyszerüzára az „Arany oroszlánhoz”,

Prágában.

Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a

fényképészeti felvételeket

és egyéb fényképészeti munhálatokat folyó 1907. évi. István király napjától kezdve, a legmodernebb művészi követelményeknek megfelelőleg felszerelt **UJ**

műtermemben

fogom eszközölnöm.

Hegeds Vilmos Utóda,
Hegedűs Cecilia

fényképész.

(Weisz-udvar mellett.)

3 db. visitfénykép 1 K. 50 f. | 3 db. nagy mak.-fénykép 6 K

3 „ kab.-fénykép 4 Kor. | 3 db. boudoir „ 8 K